

УДК: 338.48:369.223.23 (477.87)

О.М. ГОЛОВКО

кандидат технічних наук,
доцент кафедри готельно-ресторанної справи,

Е.С. ГОРВАТ

студент,
Мукачівський державний університет, м. Мукачеве, Україна

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ САНАТОРНО-КУРОРТНИХ КОМПЛЕКСІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Розвиток санаторно-курортного господарства є одним із пріоритетних напрямків зростання соціально-економічного розвитку Закарпатської області. Поряд з цим від функціонування санаторно-курортних та оздоровчих закладів, попит на послуги яких щорічно зростає, залежить відпочинок, лікування та оздоровлення людей й має важливе соціально-економічне значення як регіонального, так і національного масштабу, що актуалізує дослідження сучасного стану та перспективи розвитку санаторно-курортного господарства.

Вітчизняні вчені, науковці, фахівці напрямку займаються вивченням проблематики розвитку санаторно-курортних комплексів. Серед них: О.О.Любіцева [2], О.С.Молнар[3], О.І.Марченко [3], В.Ф.Москаленко[4] та ін.

Закарпатська область володіє надзвичайно благодатними умовами для розвитку практично всіх напрямків туризму та послуг оздоровлення, завдяки географічному розташуванню й природно-кліматичних факторів.

Згідно шкали оцінки клімату рекреаційних регіонів Закарпаття займає високу позицію по сумарній тривалості благо сприятливих періодів, які складають 10-11 місяців у році. Закарпатська область є однією з найбільш багатих зон бальнеологічного лікування не тільки в Україні але й у всій Східній Європі [1].

На сьогодні на Закарпатті вивчено понад 700 джерел мінеральних вод, 25 % із яких складають столові мінеральні води, а 75% – є лікувально-столовими водами і можуть бути використані з рекреаційною метою. Фактично в Українських Карпатах, у тому числі в Закарпатті, розташовано 2/3 курортів України. Закарпаття займає одне з перших місць серед інших областей України за кількістю вод, що розливаються. У регіоні проведено курортно – рекреаційне зонування території Закарпаття і виділення 10 курортно-рекреаційних зон, що дало можливість проаналізувати сучасний стан використання всіх родовищ мінеральних вод як при промисловій їх експлуатації для розливу мінеральних вод, так і в санаторно-курортному лікуванні.

В сучасних ринкових умовах господарювання діяльність санаторно-курортних комплексів Закарпаття складає основу національної соціальної політики та економіки і є одним із важливих і ефективних заходів організації відпочинку, профілактики, запобігання і зниження захворюваності та рівня інвалідності, зміцнення здоров'я населення всіх вікових груп, насамперед дітей та жінок репродуктивного віку.

Для реалізації стратегічних завдань потребою є звернути увагу на проблематику функціонування санаторно-курортних комплексів Закарпаття до яких належать: недостатня кількість капітальних вкладень для збереження і зростання ліжкового фонду; недостатня державна підтримка; низька купівельна спроможність населення країни; нерозвинений рівень кредитної системи та системи бонусів для споживачів послуг тощо.

Основними завданнями санаторно-курортної галузі є здійснення заходів щодо оголошення курортів державного та місцевого значення, задоволення попиту населення на конкретні види санаторно-курортних послуг та поліпшення їх якості, комфорту, збереження та раціонального використання природних лікувальних ресурсів, підвищення

рентабельності санаторно-курортних закладів, а також подолання існуючих на сьогодні проблем санаторно-курортної галузі [2, с.56].

Розвиток санаторно-курортних послуг тісно пов'язаний з раціональним використанням природних територій курортів, які мають мінеральні та термальні води, лікувальні грязі та озокерит, ропу лиманів та озер, акваторію моря, кліматичні, ландшафтні та інші умови, сприятливі для організації відпочинку та оздоровлення, лікування, медичної реабілітації та профілактики захворювань. З метою розв'язання зазначених завдань необхідно провести медико-біологічну оцінку якості природних лікувальних ресурсів, а також еколого-економічну оцінку природних територій курортів як складової частини національного багатства країни [3, с. 59].

Найважливішою умовою політики й філософії сфери діяльності курортів і створення умов для поліпшення стану здоров'я, продовження тривалості життя, періоду активного довголіття, упровадження здорового способу життя має стати реформування санаторно-курортної галузі, яке повинне базуватися, з одного боку, на удосконаленні фінансово-економічних механізмів відтворення курортно-рекреаційного потенціалу, створенні доступного та ефективного ринку санаторно-курортних та оздоровчих послуг для максимального задоволення потреб населення, з іншого - на проведенні роздержавлення та приватизації санаторно-курортних закладів, заохочення конкуренції та оптимізації управління цими закладами.

Значна частина родовищ мінеральних вод експлуатується лише для промислового розливу у пляшки. Необхідно вирішити питання щодо обмеження використання пластику тари для розливу мінеральної води. Оцінка сучасного використання мінеральних вод, лікувальних грязей, інших природних лікувальних ресурсів може бути проведена на підставі моніторингу цих корисних копалин [4, с. 10].

Розвиток інфраструктури курортів (транспорт, зв'язок, комунальне господарство) потребує розв'язання територіальних, соціально-економічних, і завдань, які пов'язані з розподілом і визначенням пріоритетних напрямів використання природних лікувальних ресурсів і пошуками шляхів збалансування міжгалузевих інтересів, вирішенням питань розміщення курортного, житлового, соціального, інженерно-транспортного, комунального та інших видів будівництва, відтворення культурно-історичної спадщини, охорони та збагачення природного середовища курортів.

Для сталого функціонування санаторно-курортних комплексів Закарпатської області необхідне створення відповідної нормативної бази, яка складається із системи стандартів та інших нормативних документів, моніторингу ресурсного потенціалу та нормативно-правових актів; залучення інвестицій, активація інноваційної діяльності, розширення асортименту санаторно-курортних послуг, координація діяльності в цій сфері усіх зацікавлених суб'єктів підприємництва для підвищення ефективності функціонування даного господарства тощо.

1. *Закарпаття - санаторії та туризм. Статистичний збірник / Державний комітет статистики України, Головне управління статистики у Закарпатській області. - Ужгород, 2010. - С. 39-58.* 2. *Любіцева О.О. Рекреаційна географія і розвиток туризму : Педагогічні та рекреаційні технології в сучасній індустрії дозвілля // Міжнародна науково-практична конференція (4-6 червня 2004 р.). - К.: КНУКІМ, 2005. - С. 54-62.* 3. *Молнар О.С. Оцінка наявного туристично-рекреаційного потенціалу рекреаційних зон Закарпаття/ О.С.Молнар, О.І. Марченко // Екологічний вісник. - 2008. - № 7. - С. 24-29.* 4. *Москаленко В.Ф. Курортна галузь та перспективи її розвитку/ В.Ф.Москаленко, Б.Ф.Омецинський, С.М. Омелянець, К.Д.Бабаєв// Український бальнеологічний журнал. - 2001. - №4. - С. 5-14.*

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>